

Gemeenteraad Nijmegen

13 april 2026

Geachte leden van de gemeenteraad,

Als Kinderombudsman Nijmegen help ik kinderen en jongeren in Nijmegen voor hun rechten op te komen¹. Als Kinderombudsman vraag ik de gemeente in haar beleid en besluiten rekening te houden met de rechten van kinderen en jongeren. Ik werk hierbij nauw samen met de landelijke Kinderombudsman en met de andere lokale Kinderombudsmannen van Metropool Amsterdam, Rotterdam-Rijnmond (ORR), Den Haag, Utrecht en Groningen. Vanuit deze samenwerking hebben de lokale kinderombudsmannen, in aanvulling op de reactie van de landelijke Kinderombudsman, gisteren een gezamenlijke brief gestuurd aan de minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport, mevrouw Sterk. Het betreft onze gezamenlijke reactie op de internetconsultatie Reikwijdte Jeugdwet. Graag informeer ik u over onze brief (bijgevoegd).

Kinderrechten en rechtsbescherming onder druk bij nieuw wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdwet

De reikwijdte van de Jeugdwet wordt aangepast. Dat klinkt technisch, maar de gevolgen voor kinderen en gezinnen zijn groot. Als lokale kinderombudsmannen zien wij dagelijks wat er misgaat wanneer regels uitgaan van doenvermogen die er in de praktijk vaak niet is. Gezinnen die verdwalen in procedures. Kinderen voor wie noodzakelijke hulp niet op tijd beschikbaar komt. Ouders die geen klacht durven in te dienen omdat zij afhankelijk zijn van de hulpverlener. Zie hiervoor ook mijn eerder met uw raad gedeelde [Zorgenbrief](#) (november 2025).

Het wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdwet heeft als doel het stelsel uitvoerbaar en betaalbaar te houden. Dat begrijpen wij. Maar in de huidige vorm leidt het voorstel tot minder rechtsbescherming, meer drempels en een verzwakking van kinderrechten, want:

- * Het voorstel gaat uit van aannames over het 'doenvermogen' van burgers die niet realistisch zijn.
- * Rechtsbescherming en klachtmogelijkheden functioneren nu al onvoldoende.
- * Kinderrechten worden onvoldoende expliciet en afdwingbaar verankerd.
- * Schaarste mag nooit een rechtvaardiging zijn om kinderrechten terzijde te schuiven. Zie hiervoor ook ons eerdere [opiniestuk](#) "*Dienstverlening overheid nog niet kinderrechten-proof*" (juni 2025).

De Jeugdwet moet beschermen, niet veronderstellen dat kinderen en ouders het systeem wel begrijpen en aankunnen. Wij hebben daarom gezamenlijk gereageerd op de internetconsultatie.

¹ Zie hiervoor ook mijn [jaarverslag](#), hoofdstuk 3 op www.ombudsman.nijmegen.nl

Onze oproep is:

1. Waarborg proactieve en toegankelijke rechtsbescherming.
2. Faciliteer het doenvermogen van inwoners om hun rechten te benutten.
3. Geef adequate kindvriendelijke informatie over (kinder-)rechten en (klacht-)procedures.
4. Zorg voor een besluitvormingsproces voor jeugdhulp (en Wmo aanvragen) met een duidelijk begin en eind
5. Zorg voor een één duidelijke, laagdrempelige route voor klachten, ongeacht of deze klachten zien op handelen van de lokale teams, zorginstellingen die hulp uitvoeren dan wel de gemeente.
6. Leg vast dat kinderrechten een eerste overweging zijn in de besluitvorming.
7. Voer alsnog een adequate Kinderrechtentoets uit op dit wetsvoorstel.

Call- to-action

Onze Call-to-action in bijgevoegde brief is “Voorkom dat de meest kwetsbare kinderen en jongeren buiten de boot vallen en doe dat door kinderrechten centraal te stellen in wetgeving én uitvoering”.

Mijn verzoek aan uw gemeenteraad

Nu Nijmegen sinds 28 oktober 2025 ook Child Friendly City Initiative² is en uw raad door in te stemmen met het Initiatiefvoorstel Leidende principes bij de participatieverordening, de ambitie heeft uitgesproken om participatie van kinderen en jongeren een leidend principe te laten zijn, zie ik hierin een mooie kans om kinderrechten en kinder- en jeugdparticipatie verder te versterken in de praktijk. Tegen deze achtergrond geef ik u graag het volgende in overweging:

- bij de verdere uitwerking van de participatieverordening aandacht te houden voor het structureel toepassen van een kinderrechtentoets en versterken kinder- en jeugdparticipatie;
- te bevorderen dat bij nieuwe gemeentelijke regelgeving en beleidsontwikkeling, waaronder het jeugdzorgdomein, standaard vooraf een kinderrechtentoets wordt uitgevoerd.

Op deze manier kan uw raad, in lijn met de uitgesproken ambities, blijven bijdragen aan een sterke positie van kinderen en jongeren in Nijmegen.

Contact

Hebt u naar aanleiding van deze brief vragen, dan kunt u contact opnemen met de Ombudsman via info@ombudsman.nijmegen.nl of telefonisch via 0800-1027.

Met vriendelijke groet,
Yvette Nass

Ombudsman Nijmegen

² Uw raad nam op 10 september 2025 de motie buiten de orde ‘Als ik de baas zou zijn van Nijmegen’ aan.